Dosarul nr. 3-444/2025
2-25017243-12-3-10022025

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

16 decembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Râșcani
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ina Pruteanu
Grefierul Ilie Crîjanovschi

examinând în ședință de judecată publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Mardari, prin intermediul avocatului Alexei Croitor, împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 10 februarie 2025, Sergiu Mardari, prin intermediul avocatului Alexei Croitor s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului.

În motivarea cererii, reclamantul a indicat că a depus la Direcția Asistență Socială sect. Rîșcani mun. Chișinău cererea nr. *****, prin care a solicitat să-i fie acordat ajutorul social.

A comunicat că prin decizia din 16 ianuarie 2025 Tip C, i s-a refuzat neîntemeiat primirea ajutorului social, cu toate are dreptul să beneficieze de acest ajutor.

Consideră că acest act juridic este ilegal, a fost adoptat în lipsa și fără informarea sa. Conform art. 67 din Codul administrativ, ședințele organelor colegiale sunt publice, dacă legea nu prevede altfel. Autoritățile publice au

obligația să asigure condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale.

A afirmat că dreptul reclamantului de a beneficia de ajutor social rezultă din faptul că are grad de dizabilitate, fapt stabilit în baza certificatului de încadrare în grad de dizabilitate nr. *****din 25 octombrie 2024. Potrivit legitimației nr. 188273, îi este atribuită lunar o pensie de invaliditate.

Astfel, ținând cont de gradul de dizabilitate sever al reclamantului și de faptul că este limitat în capacitatea de a munci, precum și având în vedere că unica sursă de venit este pensia de invaliditate, acesta beneficiază de dreptul de a solicita ajutor social.

Potrivit reclamantului, la emiterea deciziei contestate nu s-a respectat procedura care implică audierea și posibilitatea solicitantului de a prezenta probe în apărarea poziției sale.

Conform art. 70 din Codul administrativ, dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil. (2) Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează in scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.

Conform art. 87 din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt, în special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului). (2) Audierea participanților, a martorilor sau a experților/specialiștilor, precum și cercetarea probelor la fața locului se consemnează într-un proces-verbal.

Astfel, a reținut că autoritatea a încălcat obligația de a audia petiționarul. Obligația prevăzută la art. 94 din Codul administrativ, potrivit căruia înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. (2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. (3) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor și a libertăților persoanelor decât în cazurile și în condițiile expres stabilite de lege.

Astfel, a subliniat că decizia contestată nu conține partea de motivare, încalcând unul din principiile procedurii administrative - motivarea, garantat de art. 31 din Codul administrativ, care prevede că actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Obiecțiile pârâtei:

Direcția generală asistență medicală și socială, la 06 martie 2025, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintate de Sergiu Mardari, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică pârâtă a specificat că, la 21 noiembrie 2024, mama solicitantului, doamna Lidia Găină, s-a prezentat la Direcția asistență socială (DAS) sector Râșcani, pentru a depune o cerere de ajutor social pe numele fiului său, Sergiu Mardari. În cererea nr. *****au fost menționați doi membri ai familiei: solicitantul și mama sa.

După procesarea datelor în Sistemul informațional Asistență Socială (SIAAS), conform deciziei din 27 noiembrie 2024, a fost stabilit că solicitantul are dreptul la un ajutor social de 1622,55 lei pentru perioada noiembrie 2024 - octombrie 2025.

Autoritatea publică pârâtă a specificat că, la momentul depunerii cererii pentru solicitarea stabilirii ajutorului social cu nr. ***** din 23 noiembrie 2023, reclamantul Sergiu Mardari, încadrat în grad de dizabilitate sever, cu alocația în proces de stabilire, după obținerea gradului de dizabilitate, în programul „Sistemul informațional Asistență Socială” (SIAAS), la rubrica alocații, era indicată suma de zero lei.

Respectiv, reclamantul a beneficiat de ajutor social în mărime de 2482,13 lei pentru lunile noiembrie și decembrie 2023. Din ianuarie 2024, mărimea alocației pe dizabilitate a fost stabilită în mărime de 1546,25 lei.

Astfel, cet. Sergiu Mardari a ridicat suma de 6185,14 lei pentru patru luni consecutive (septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie 2023), iar motivul stopării plății ajutorului social din ianuarie 2024 este depășirea venitului minim garantat. Acest fapt a fost confirmat în baza deciziei regenerate de SIAAS la data de 01 februarie 2024.

Ulterior, din cauza unor modificări în veniturile familiei, ajutorul social a fost recalculat și plata a fost suspendată. Sistemul SIAAS a identificat o schimbare a venitului mamei, doamna *****, care a avut o pensie recalculată la 1 972 lei.

Deoarece sistemul automatizat recalculează ajutorul social și veniturile familiei au depășit limita prevăzută de lege, plata ajutorului a fost întreruptă din luna decembrie.

Autoritatea publică pârâtă a menționat că sistemul SIAAS funcționează automat, iar orice modificare a veniturilor declarate influențează direct stabilirea dreptului la ajutor social. Nu există o intervenție „umană" în oprirea plății, deciziile fiind bazate pe datele introduse.

De asemenea, a comunicat că Sergiu Mardari, în perioada în care i-a fost stabilit gradul de dizabilitate, nu a avut statut social. Conform art. 5 alin. (1) al Legii nr. 133/2008 privind ajutorul social, dreptul la ajutor social se acordă familiilor defavorizate, în cazul în care toți membrii adulți ai acestora se încadrează într-una dintre următoarele situații: lit. b) sunt persoane încadrate într-un grad de dizabilitate. Din acest motiv, programul a blocat acordarea ajutorului social în cadrul cererii anterioare nr. *****, depusă la 24 noiembrie 2023 la sectorul Buiucani al autorității, unde solicitantul fusese declarat singur în cerere.

Totodată, s-a reținut că, la 16 ianuarie 2025, doamna Lidia Găină a depus o cerere repetată cu nr. *****, pentru acordarea ajutorului social în numele său, declarându-i membri ai familiei pe ea și fiul său. După procesarea cererii, decizia a fost negativă, motivându-se că „familia nu îndeplinește criteriile de eligibilitate privind veniturile".

Tot în aceeași zi, doamna Lidia Găină a depus și cererea nr. ***** în numele fiului său Sergiu, având în vedere că pensia domnului Mardari a fost stabilită la 1 799,49 lei, iar acesta primește compensații de 160 lei pentru transport, în timp ce pensia mamei sale, *****, este de 1 972 lei. Decizia privind această cerere a fost de asemenea negativă din același motiv: „familia nu îndeplinește criteriile de eligibilitate privind veniturile.

S-a precizat că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1167 din 16.10.2008, venitul lunar minim garantat este indexat anual. Începând cu 01 aprilie 2024, valorile stabilite sunt: pentru un adult 1 634 lei, pentru un copil: 1 700 lei.

Totodată a invocat că potrivit Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, art. 5 alin. (1): „De dreptul la ajutor social beneficiază familiile defavorizate în cazul în care toți membrii adulți ai acesteia se încadrează în cel puțin una dintre următoarele situații: a) au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă conform legislației; b) sunt persoane încadrate în gradul de dizabilitate severă sau în alte grade și tipuri de dizabilitate stabilite de Guvern; c) sunt șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și nu refuză participarea la activitățile de interes comunitar; d) se află în perioada dintre

săptămâna a 30-a de sarcină și săptămâna a 12-a după naștere în cazul în care copilul se naște mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijește un copil până la vârsta de 3 ani; e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care, din motive de sănătate, necesită îngrijire din partea unei terțe persoane, în condițiile stabilite de Guvern; f) realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parțial, din activitatea de antreprenori at sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților, în condițiile stabilite de Guvern; g) au activat în calitate de zilieri conform condițiilor stabilite de Guvern.

Potrivit prevederilor art. 9 din Legea nr. 133/2008, ajutorul social se stabilește de către structura teritorială de asistență socială în baza cererii înregistrate pentru acordarea ajutorului social, depusă de unul dintre membrii familiei cu capacitate deplină de exercițiu, desemnat de aceasta, sau, în cazurile prevăzute de lege, de către reprezentantul legal al acesteia; ajutorul social se acordă începând cu luna în care a fost înregistrată cererea de acordare a ajutorului social la structura teritorială de asistență socială.

Potrivit pct. 20 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, pentru determinarea venitului global mediu lunar al familiei, toate veniturile și economiile se declară, indiferent de proveniența acestora.

Pct. 21 al aceluiași act normativ prevede că venitul global mediu lunar al familiei se calculează din veniturile totale, curente și nete obținute pentru luna anterioară celei pentru care se evaluează dreptul la ajutor social, precum și din veniturile care se plătesc mai rar decât o dată pe lună, obținute în ultimele 12 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social sau, după caz, în anul precedent anului depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, calculate în conformitate cu punctele 23-27. Veniturile nete sunt veniturile din care au fost achitate impozitul pe venit și alte plăți obligatorii. Pensia de întreținere plătită este exclusă din veniturile familiei".

Conform Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, *familie* - două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun. Beneficiază de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie"; *familie defavorizată* - familie care are un venit global mediu lunar mai mic decât venitul lunar minim garantat și care a acumulat pe indicatorii de bunăstare un punctaj mai mic sau egal cu cel stabilit pentru evaluarea bunăstării familiei.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Sergiu Mardari, avocatul Alexei Croitor, a susținut cererea de chemare în judecată motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău nu s-a prezentat, fiindu-i comunicată data, ora și locul desfășurării ședinței în corespundere cu prevederile normelor de procedură, nu a comunicat instanței motivele absenței sale și nu a solicitat amânarea examinării cauzei.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților absenți.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ

În fapt, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea înaintată de Sergiu Mardari împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin.

(1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 19 din Codul administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

În conformitate cu prevederile art. 162 alin. (1), (3) lit. a) și b) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

În speță, instanța reține că, la 10 februarie 2025, avocatul Alexei Croitor, în interesele reclamantului Sergiu Mardari, a depus o cerere prealabilă în adresa Direcției generale asistență medicală și socială, solicitând anularea actului administrativ decizia din 16 ianuarie 2025 și reexaminarea cererii privind acordarea ajutorului social (f.d. 23-25).

Prin răspunsul nr. 1-04/1-396 din 25 februarie 2025, Direcția generală asistență medicală și socială a respins cererea prealabilă conform art. 16 din Codul administrativ (f.d. 67-68). Respectiv, instanța atestă că de către Sergiu Mardari a fost respectată procedura prealabilă până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, precum și argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că în prezenta cauză părțile nu au invocat și nu au dovedit prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă de avocatul Alexei Croitor, care dispune de o astfel de împuternicire în baza mandatului anexat la materialele cauzei seria MA nr. 2231094, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului, întrunește condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ și, respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile reprezentantului reclamantului, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, cercetând materialele cauzei și ale dosarului administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ, din următoarele considerente.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituție, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sânt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Judecătorul ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art. 5 din Codul administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului

public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăților persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, prevede expres că examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Din conținutul cererii de chemare în judecată și a probatoriului administrat de participanții la proces, se atestă că potrivit certificatului nr. *****din 25 octombrie 2024, Sergiu Mardari este încadrat în grad de dizabilitate - grad sever (f.d. 10).

Reclamantul Sergiu Mardari a depus la Direcția Asistență socială sect. Rîșcani mun. Chișinău cererea nr. ***** prin care a solicitat să-i fie acordat ajutorul social.

Prin decizia Tip C din 16 ianuarie 2025 cu privire la cererea de acordare a ajutorului social, Direcția asistență socială sect. Râșcani mun. Chișinău a decis că reclamantul nu are dreptul la prestație.

Potrivit conținutului deciziei, aceasta se bazează pe informația declarată în cerere, cauza eșuării eligibilității fiind familia nu a trecut criteriile de eligibilitate – venituri.

Totodată, reclamantul a fost informat că, dacă vor exista schimbări în circumstanțele familiei, are dreptul să depună repetat cerere pentru acordarea ajutorului social pentru a examina repetat posibilitatea acordării acestuia. Pentru a depune o cerere repetată, este necesar să se adreseze la asistentul social și să completeze o noua cerere de acordare a ajutorului social, iar Direcția Asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinau va comunica decizia (f.d. 12).

La 10 februarie 2025, avocatul Alexei Croitor, în interesele reclamantului Sergiu Mardari, a depus o cerere prealabilă în adresa Direcției generale asistență medicală și socială, solicitând anularea actului administrativ - decizia din 16 ianuarie 2025 și reexaminarea cererii privind acordarea ajutorului social (f.d. 23-25).

Prin răspunsul nr. 1-04/1-396 din 25 februarie 2025, Direcția generală asistență medicală și socială a respins cererea prealabilă conform art. 16 din Codul administrativ (f.d. 67-68).

Astfel, la 10 februarie 2025 reclamantul Sergiu Mardari prin intermediul avocatului Alexei Croitor a contestat în instanța de judecată decizia din 16 ianuarie 2025, invocând încălcarea dreptului la audiere, lipsa motivării și presupusa ilegalitate a respingerii cererii.

Potrivit art. 1-2 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, prezenta lege reglementează cadrul legal privind garantarea posibilităţilor egale pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social la un nivel garantat de stat.

Prezenta lege are drept scop asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii şi cu nevoia acesteia de asistenţă socială.

Conform art. 3 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, în sensul prezentei legi, noţiunile utilizate semnifică: *familie* – două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeaşi locuinţă şi se întreţin dintr-un buget comun. Beneficiază de drepturile de familie şi orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie;

solicitant – unul dintre membrii adulţi ai familiei în privinţa căruia nu este instituită o măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei sau reprezentantul legal al familiei care depune cererea de acordare a ajutorului social; *ajutor social* – plată lunară în bani acordată familiei defavorizate; *venit lunar minim garantat al familiei* – nivel minim calculat al venitului lunar garantat de stat unei familii; *venit global mediu lunar al familiei* (denumit în continuare *venit global al familiei*) – media lunară a sumei mijloacelor obţinute de familie; *familie defavorizată* – familie care are un venit global mediu lunar mai mic decât venitul lunar minim garantat şi care a acumulat, la indicatorii de bunăstare, un punctaj mai mic sau egal cu cel stabilit pentru evaluarea bunăstării familiei.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, de dreptul la ajutor social beneficiază familiile defavorizate în cazul în care toţi membrii adulţi ai acesteia se încadrează în cel puţin una dintre următoarele situaţii: a) au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă conform legislaţiei; b) sunt persoane încadrate în gradul de dizabilitate severă sau în alte grade şi tipuri de dizabilitate stabilite de Guvern; c) sunt şomeri înregistraţi la agenţia teritorială pentru ocuparea forţei de muncă şi nu refuză participarea la activităţile de interes comunitar; d) se află în perioada dintre săptămâna a 30-a de sarcină şi săptămâna a 12-a după naştere în cazul în care copilul se naşte mort sau moare în perioada concediului postnatal, ori îngrijeşte un copil până la vârsta de 3 ani; e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care, din motive de sănătate, necesită îngrijire din partea unei terţe persoane, în condiţiile stabilite de Guvern; f) realizează venituri provenite din salarizare, cu timp integral sau parţial, din activitatea de antreprenoriat sau din activităţi legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităţilor, în condiţiile stabilite de Guvern; g) au activat în calitate de zilieri conform condiţiilor stabilite de Guvern.

Conform art. 7-8 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, venitul lunar minim garantat al familiei reprezintă suma cuantumurilor veniturilor lunare minime garantate stabilite pentru fiecare membru adult şi copil din familie, calculată conform scării de echivalenţă, în baza structurii familiei.

(2) Cuantumul venitului lunar minim garantat pentru un adult şi pentru un copil se stabileşte anual de către Guvern.

(3) La stabilirea venitului lunar minim garantat pentru un adult se utilizează următoarea scară de echivalenţă: a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru solicitant; b) 70% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare alt membru adult al familiei; c) plus 20%, 30% sau 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare adult încadrat respectiv în gradul de dizabilitate medie, accentuată sau severă; d) plus 10% din venitul lunar minim garantat dacă persoana încadrată într-un grad de dizabilitate este unicul adult din familie.

(4) La stabilirea venitului lunar minim garantat pentru un copil se utilizează următoarea scară de echivalenţă: a) 100% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil; b) plus 50% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil încadrat respectiv în gradul de dizabilitate medie sau accentuată şi plus 60% din venitul lunar minim garantat pentru fiecare copil încadrat în gradul de dizabilitate severă.

(5) Pentru membrii de familie specificaţi la art. 5 alin. (1^1), cuantumul venitului lunar minim garantat se calculează în funcţie de statutul confirmat: cel de adult sau cel de copil.

(6) Venitul lunar minim garantat se indexează în fiecare an, la data de 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie rata inflaţiei la sfârşitul anului precedent, exprimată prin creşterea preţurilor de consum în luna decembrie a anului respectiv faţă de aceeaşi lună a anului premergător. Coeficientul de indexare se stabileşte de către Guvern.

La stabilirea venitului global al familiei se iau în considerare veniturile obţinute în formă bănească din munca retribuită, veniturile din toate tipurile de activitate antreprenorială, veniturile realizate din folosirea terenurilor agricole şi a loturilor de pământ, precum şi alte tipuri de venituri, inclusiv cele din proprietate. În cazul prestaţiilor de asigurări şi de asistenţă socială, se iau în calcul cuantumurile stabilite.

(2) La evaluarea bunăstării familiei în vederea stabilirii ajutorului social se iau în considerare componenţa familiei şi bunurile mobile şi imobile pe care le are în proprietate/folosinţă familia, utilizând un set de caracteristici care identifică bunăstarea.

(3) Deţinerea anumitor bunuri mobile şi imobile, precum şi unele caracteristici ale familiei sunt considerate drept indicator al bunăstării, exprimat în puncte.

(4) Dacă punctajul este mai mare decât cel stabilit, familia nu este eligibilă pentru acordarea dreptului la ajutor social.

(5) Modul de evaluare a bunăstării familiei şi setul de caracteristici pentru evaluarea bunăstării familiei, exprimate în puncte, se aprobă de către Guvern.

(6) La calcularea venitului global al familiei se iau în considerare veniturile curente realizate de membrii acesteia.

De asemenea, conform pct. 20-26 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, pentru determinarea venitului global mediu lunar al familiei, toate veniturile şi economiile se declară, indiferent de proveniența acestora.

Venitul global mediu lunar al familiei se calculează din veniturile totale, curente şi nete obţinute pentru luna anterioară celei pentru care se evaluează dreptul la ajutor social, precum şi din veniturile care se plătesc mai rar decât o dată

pe lună, obţinute în ultimele 12 luni anterioare lunii depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social sau, după caz, în anul precedent anului depunerii cererii pentru acordarea ajutorului social, calculate în conformitate cu punctele 23-27. Veniturile nete sunt veniturile din care au fost achitate impozitul pe venit şi alte plăţi obligatorii. Pensia de întreţinere plătită este exclusă din veniturile familiei.

Veniturile obţinute din activitatea agricolă a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) şi în gospodăriile casnice auxiliare sau din activităţi bazate pe folosirea terenurilor agricole sunt excluse la calcularea venitului global al familiei, pentru familiile formate doar din: a) copii; b) persoane încadrate în grade de dizabilitate; c) persoane care au împlinit vârsta de 75 ani.

La calcularea venitului global mediu lunar al familiei sunt luate în considerare, următoarele tipuri de venituri: a) veniturile sezoniere, ocazionale, cele obţinute din activitatea agricolă a gospodăriilor ţărăneşti (de fermier) şi în gospodăriile casnice auxiliare sau din activităţi bazate pe folosirea terenurilor agricole; b) toate tipurile de pensii şi prestaţii sociale care se plătesc mai rar decât o dată în lună, indiferent de organul care a stabilit plata; c) remitenţele de la membrii familiei sau de la alte persoane din ţară sau de peste hotare; d) plăţile pentru descoperiri, invenţii, mostre industriale şi propuneri de raţionalizare, precum şi din drepturile de autor şi drepturile conexe; e) ajutorul financiar de la persoane fizice şi juridice; f) plăţile din prestarea serviciilor în baza unui contract civil; g) indemnizaţia unică pentru tinerii specialişti, angajaţi la lucru, conform repartizării în instituţiile de învăţământ, instituţiile ocrotirii sănătăţii, asistenţei sociale, ştiinţifice şi celor din cultură şi artă; h) orice economii în monedă naţională sau străină, indiferent de locul sau modul în care sunt păstrate; i) veniturile obţinute din moştenire sau donaţie; j) veniturile obţinute din câştiguri la loterie; k) veniturile obţinute din operaţiuni comerciale cu bunurile mobile şi imobile ce le aparţin cu drept de proprietate membrilor familiei; l) veniturile obţinute din burse, burse de studiu sau alte plăţi, indiferent de forma de învăţământ; m) veniturile obţinute din drepturile salariale de la locul principal de muncă şi din munca prin cumul, inclusiv indemnizaţiile unice; m[1]) veniturile obţinute din desfăşurarea oricărui tip de activitate de antreprenoriat; n) veniturile obţinute din pensiile de întreţinere; o) veniturile stabilite din toate tipurile de pensii şi prestaţii sociale lunare (compensaţii, indemnizaţii, alocaţii etc.), indiferent de organul care a stabilit plata.

Veniturile indicate la pct. 22 lit. a) se iau în considerare ca sumă medie lunară calculată pentru anul precedent celui în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social.

Veniturile indicate la pct. 22 lit. b)-g) se iau în considerare ca sumă medie lunară calculată pentru ultimele 12 luni anterioare celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social.

Veniturile indicate la lit. h) din pct. 22 al prezentului Regulament se iau în considerare pentru luna anterioară celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social, calculate în mărime de 50 lei pentru fiecare 1000 lei complete, începând cu cea de a doua mie de lei.

Veniturile indicate la lit. i)-k) din pct. 22 al prezentului Regulament se iau în considerare pentru ultimele 12 luni anterioare celei în care a fost depusă cererea de acordare a ajutorului social, calculate în mărime de 50 lei pentru fiecare 1000 lei, începând cu cea de a doua mie de lei.

Veniturile indicate la pct. 22 lit. l)-o) se iau în considerare pentru luna anterioară celei pentru care se evaluează dreptul la ajutor social în mărime deplină, cu excepţia veniturilor obţinute din drepturile salariale şi din indemnizaţia lunară pentru îngrijirea/creşterea copilului, care se iau în considerare cu ignorarea a 500 de lei din veniturile salariale şi a 500 de lei din veniturile din indemnizaţia lunară pentru îngrijirea copilului sau din indemnizaţia lunară pentru creşterea copilului, pentru fiecare membru care realizează astfel de venituri. În cazul persoanelor care beneficiază concomitent de indemnizaţia pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 2 ani şi de indemnizaţia pentru creşterea copilului în aceeaşi perioadă pentru acelaşi copil, ignorarea a 500 de lei se efectuează doar din una din indemnizaţiile respective, pentru care termenul de stabilire este mai lung. În cazul în care un membru al familiei realizează concomitent venituri obţinute din drepturi salariale şi indemnizaţia lunară pentru îngrijirea copilului şi/sau indemnizaţia lunară pentru creşterea copilului ori beneficiază de indemnizaţie lunară pentru îngrijirea copilului şi/sau indemnizaţie lunară pentru creşterea copilului pentru doi sau mai mulţi copii concomitent, se aplică ignorarea a 500 de lei din toate veniturile salariale cumulate (care includ şi veniturile din drepturi salariale obţinute prin cumul) pentru acelaşi membru salariat şi ignorarea a 500 de lei din indemnizaţia lunară pentru îngrijirea copilului sau, după caz, din indemnizaţia lunară pentru creşterea copilului, pentru fiecare copil în parte.

Potrivit art. 9 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, (1) ajutorul social se stabileşte de către structura teritorială de asistenţă socială.

(2) Ajutorul social se stabileşte în baza cererii înregistrate pentru acordarea ajutorului social, depusă de unul dintre membrii familiei cu capacitate deplină de exerciţiu, desemnat de aceasta, sau, în cazurile prevăzute de lege, de către reprezentantul legal al acesteia.

(3) Termenul de luare a deciziei privind acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social nu va depăşi 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării cererii cu toate documentele necesare.

(4) Dreptul la ajutor social în baza unei cereri se stabileşte pentru o perioadă ce nu va depăşi un an, cu excepţia familiilor formate dintr-un singur membru pensionar sau cu dizabilitate severă, pentru care termenul nu va depăşi 2 ani. În

cazul creşterii veniturilor salariale ale familiei cu până la 50% din veniturile salariale declarate la stabilirea dreptului, familia trebuie să raporteze schimbarea venitului în 3 luni din momentul intervenirii schimbărilor, cuantumul ajutorului social oferit urmând a fi revizuit. În cazul altor schimbări, condiţiile de raportare a schimbărilor şi de revizuire a dreptului la ajutor social se stabilesc de către Guvern.

(5) Ajutorul social se acordă începând cu luna în care a fost înregistrată cererea de acordare a ajutorului social la structura teritorială de asistenţă socială.

(6) Beneficiarul utilizează ajutorul social în folosul familiei, în mod primordial pentru satisfacerea necesităţilor privind alimentaţia, vestimentaţia, locuinţa, igiena, îngrijirea medicală, educaţia şi şcolarizarea obligatorie a copiilor.

(7) Beneficiarul de ajutor social semnează un acord de cooperare cu structura teritorială de asistenţă socială, în condiţiile stabilite de Guvern, prin care îşi asumă responsabilitatea utilizării ajutorului social conform destinaţiei şi necesităţilor prevăzute la alin. (6).

(8) Pentru familiile cu copii în situaţie de risc, managerul de caz este responsabil de monitorizarea utilizării ajutorului social conform prevederilor acordului de cooperare, folosind în calitate de criteriu de bază în procesul monitorizării respectarea de către părinţi/alţi îngrijitori a interesului superior al copilului şi satisfacerea necesităţilor acestuia.

(9) Structura teritorială de asistenţă socială creează, în condiţiile stabilite de Guvern, comisii care, selectiv, verifică la reşedinţa curentă a solicitantului/beneficiarului autenticitatea informaţiei prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social şi întocmesc ancheta socială. Comisiile sunt constituite dintr-un număr impar de membri, nu mai mic de 3 persoane, şi includ reprezentanţi ai structurii teritoriale de asistenţă socială, reprezentanţi delegaţi ai autorităţilor administraţiei publice locale şi reprezentanţi ai societăţii civile.

(10) La sesizarea şefului structurii teritoriale de asistenţă socială, a reprezentanţilor autorităţilor administraţiei publice locale, precum şi la autosesizare, comisiile verifică la reşedinţa curentă a beneficiarului corectitudinea utilizării ajutorului social conform prevederilor alin.(6), întocmind raportul de utilizare a ajutorului social.

(11) Pentru neîndeplinirea de către beneficiar a obligaţiilor asumate în acordul de cooperare, şeful structurii teritoriale de asistenţă socială, în termen de 5 zile lucrătoare de la data întocmirii raportului de utilizare a ajutorului social, avertizează, în scris, beneficiarul despre încetarea dreptului la ajutor social în cazul constatării de către comisie a neîndeplinirii repetate a obligaţiilor.

Totodată, conform pct. 13 – 17^3 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, cererea se examinează de persoanele din cadrul structurii teritoriale de asistenţă

socială desemnate să introducă datele în Sistemul Informaţional Automatizat „Asistenţă Socială”.

Sistemul Informaţional Automatizat „Asistenţă Socială” *confruntă datele introduse de către angajaţii structurii teritoriale de asistenţă socială cu datele livrate de alte sisteme informaţionale.*

Cererea completă se examinează în cadrul Sistemului Informaţional Automatizat „Asistenţă Socială”, care verifică eligibilitatea pentru acordarea/neacordarea dreptului şi emite decizii.

În cazul acordării dreptului la ajutor social, decizia va conţine termenul pentru care a fost stabilit ajutorul social, cuantumul acestuia, modalitatea de plată şi termenele de revizuire a dreptului la ajutor social, numărul de ore de activitate de interes comunitar, precum şi obligaţiile beneficiarului.

În cazul neacordării dreptului, decizia va conţine motivele care au stat la baza acesteia, precum şi modalitatea de contestare.

Decizia despre acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social este emisă în termen de 20 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii, decizia privind acordarea sau neacordarea dreptului la ajutor social se expediază solicitantului.

Lunar, şeful structurii teritoriale de asistenţă socială, în baza deciziilor, emite şi semnează ordinul pentru acordarea/neacordarea/stoparea dreptului la ajutor social. Listele de plată şi registrul listelor privind numărul beneficiarilor şi suma calculată se emite de şeful structurii teritoriale de asistenţă socială şi se semnează de şeful agenţiei teritoriale de asistenţă socială. În cazul municipiului Chişinău şi UTA Găgăuzia, listele de plată şi registrul listelor privind numărul beneficiarilor şi suma calculată se emit şi se semnează de şeful structurii teritoriale de asistenţă socială.

Conform pct. 28-31 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, deţinerea anumitor bunuri mobile şi imobile, utilizarea anumitor servicii, precum şi unele caracteristici ale familiei sunt luate în considerare pentru evaluarea bunăstării familiei, în conformitate cu anexa nr. 5 la prezentul Regulament, exprimate prin punctaj.

Prin sumarea punctajului indicatorilor se obţine scorul total al familiei. Dacă acest scor este mai mic sau egal cu 95, familia este eligibilă pentru stabilirea dreptului la ajutor social.

Cuantumul ajutorului social se stabileşte ca diferenţă dintre venitul lunar minim garantat al familiei, calculat în conformitate cu punctele 18 şi 19 ale prezentului Regulament şi venitul global al familiei, calculat în conformitate cu punctele 22-26 ale prezentului Regulament.

În vederea determinării dreptului la ajutor social şi stabilirii cuantumului acestuia, persoana desemnată în cadrul structurii teritoriale de asistenţă socială completează fişa electronică de calcul al ajutorului social, în baza datelor din cererea de acordare a ajutorului social.

Potrivit art. 13 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social și pct. 58 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008 deciziile privind acordarea, neacordarea ori încetarea dreptului la ajutor social, privind modificarea cuantumului ajutorului social, precum şi cele privind recuperarea sumelor încasate nejustificat, pot fi contestate în instanţa de contencios administrativ.

Astfel, având în vedere circumstanțele cauzei în coroborare cu prevederile legale, instanța constată că reclamantul a depus cererea nr. ***** la Direcția Asistență Socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând acordarea ajutorului social.

Prin decizia Tip C din 16 ianuarie 2025, autoritatea a respins cererea, motivând că familia nu a trecut criteriile de eligibilitate privind veniturile. Totodată, reclamantul a fost informat despre posibilitatea depunerii unei cereri repetate în cazul modificării circumstanțelor familiei.

Instanța de judecată reține că potrivit Legii nr. 133/2008 și Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, dreptul la ajutor social se acordă familiilor defavorizate, în cazul în care venitul global mediu lunar este inferior venitului lunar minim garantat. Or, din materialele cauzei rezultă că veniturile cumulate ale familiei reclamantului depășesc plafonul legal stabilit pentru doi membri adulți, respectiv criteriul de eligibilitate privind veniturile nu este întrunit.

Totodată, instanța reține că din certificatul nr. *****din 25 octombrie 2024 rezultă că reclamantul Sergiu Mardari este încadrat în grad de dizabilitate sever. Această circumstanță îl încadrează, în principiu, în categoria persoanelor prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social.

Totuși, pentru acordarea ajutorului social nu este suficientă doar apartenența la una dintre categoriile enumerate la art. 5 alin. (1) din lege. Textul legal impune cumulativ două condiții: toți membrii adulți ai familiei să se încadreze într-una dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1), familia să fie defavorizată, respectiv venitul global mediu lunar să fie inferior venitului lunar minim garantat, calculat conform art. 7-8 din lege.

În context, este important de reținut că dizabilitatea nu generează automat dreptul la ajutor social. Este necesară întrunirea cumulativă a condiției privind venitul.

Potrivit art. 7-8 din Legea nr. 133/2008 privind ajutorul social, venitul lunar minim garantat al familiei se stabilește prin aplicarea scării de echivalență raportat

la componența familiei și la statutul fiecărui membru. Cuantumul acestuia este stabilit anual de Guvern.

Conform pct. 20-26 din Hotărârea Guvernului nr. 1167/2008, la calcularea venitului global mediu lunar se iau în considerare toate veniturile obținute de membrii familiei, indiferent de proveniență, inclusiv pensiile și prestațiile sociale lunare.

Astfel, din materialele cauzei rezultă că reclamantul beneficiază de pensie de dizabilitate, mama acestuia beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, iar aceste venituri au fost luate în calcul de Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială" (SIAAS).

În consecință, în urma calculului automatizat, venitul global mediu lunar al familiei a depășit venitul lunar minim garantat stabilit pentru familia formată din doi membri adulți.

Instanța reține că mecanismul de stabilire a dreptului la ajutor social este unul preponderent obiectiv și matematic, realizat prin confruntarea datelor declarate cu cele existente în sistemele informaționale interconectate. Potrivit Regulamentului, SIAAS verifică eligibilitatea și emite decizia în baza formulei legale de calcul.

În aceste condiții, atât timp cât venitul global al familiei depășește plafonul legal, autoritatea publică nu dispune de marjă de apreciere pentru a acorda ajutorul social.

Cu referire la pretinsa încălcare a dreptului la audiere, instanța reține că potrivit art. 94 din Codul administrativ, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. (2) Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Astfel, instanța remarcă faptul că dreptul la audiere este incident în cazul emiterii unui act administrativ individual defavorabil, însă încălcarea acestuia atrage anularea actului doar dacă se demonstrează că viciul procedural este esențial și ar fi putut influența soluția.

La caz, stabilirea dreptului la ajutor social depinde exclusiv de datele obiective privind veniturile și de formula legală de calcul. Reclamantul nu a demonstrat existența unor venituri calculate eronat sau omiterea unor deduceri legale.

Prin urmare, chiar presupunând neorganizarea unei audieri formale, instanța apreciază că aceasta nu ar fi putut conduce la o altă soluție, în lipsa modificării elementelor de calcul.

Cu referire invocarea faptului că lipsește motivarea deciziei contestate, instanța reține că, potrivit art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea

unui act administrativ individual. Această definiție impune expres necesitatea motivării actului administrativ, indiferent de norma în baza căreia se emite acesta, fără să implice careva elemente de interpretare.

La caz, decizia contestată indică expres motivul neacordării dreptului – neîndeplinirea criteriului de eligibilitate privind veniturile. Deși motivarea este succintă, aceasta este suficientă pentru a permite reclamantului să înțeleagă cauza respingerii și să o conteste, fapt confirmat prin formularea cererii prealabile și a acțiunii în instanță.

Instanța subliniază că normele speciale din Regulament prevăd utilizarea sistemului automatizat pentru emiterea deciziilor, iar motivarea raportată la criteriul obiectiv al depășirii venitului minim garantat este conformă cadrului legal.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Prin urmare, instanța conchide că decizia cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 este legală în fond, emisă cu respectarea condițiilor de legalitate/valabilitate stabilite de lege, fiind motivată și conținând informații obligatorii impuse de lege, respectiv niciunul din temeiurile invocate de reclamant întru anularea actului administrativ contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actul administrativ contestat a fost emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

Instanța constată că reclamantul nu a făcut dovada existenței unei conduite abuzive, a unei încălcări a drepturilor sale fundamentale ori a unei erori evidente în aplicarea legii de către autoritatea publică.

Respectiv, se constată că actul administrativ contestat a fost emis în limitele competenței legale, cu respectarea cadrului normativ aplicabil și în baza datelor oficiale existente la momentul adoptării lor. Neîntrunirea condițiilor de eligibilitate prevăzute de lege exclude acordarea ajutorului social. În consecință, acțiunea reclamantului este neîntemeiată.

Astfel, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată, în coraport cu circumstanţele de fapt ale speţei și cadrul legal aplicabil, instanța de judecată conchide că, activitatea administrativă efectuată de autoritatea publică pârâtă este una legală și întemeiată, fiind efectuată în strictă conformitate cu prevederile legislației.

Prin urmare, instanța nu a constatat admiterea încălcărilor la emiterea actelor administrative contestate și respingerea cererii privind emiterea actului administrativ individual favorabil privind acordarea ajutorului social, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată și nefiind combătută prin probe pertinente și concludente de către reclamant.

În același timp, instanța de judecată conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune nu își găsesc confirmarea prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, respectiv, argumentele părții reclamante în acest sens sunt întemeiate pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În concluzie, ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și, respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Sergiu Mardari, prin intermediul avocatului Alexei Croitor, împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului.

În conformitate cu prevederile art. 224-225, 229, 232 din Codul administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Mardari, prin intermediul avocatului Alexei Croitor, împotriva Direcției generale asistență medicală și socială, Direcției asistență socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău privind anularea deciziei cu privire la cererea de acordare a ajutorului social din 16 ianuarie 2025 și obligarea autorității publice pârâte să reexamineze dosarul reclamantului, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
judecătorul Ina Pruteanu

Copia corespunde originalului.
Judecătorul Ina Pruteanu